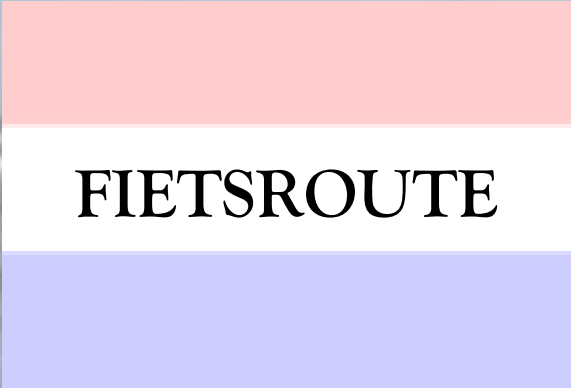
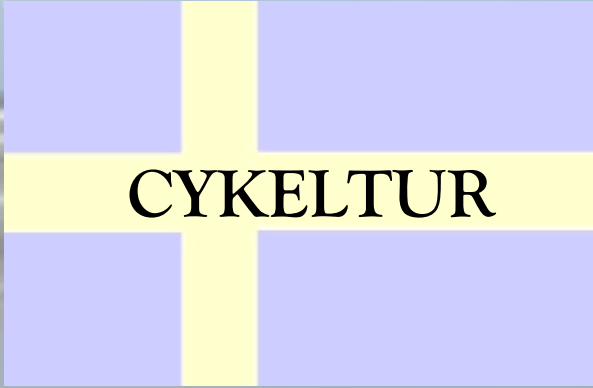

CORNELIS VREESWIJK IN IJMUIDEN

FIETSROUTE

CYKELTUR

Waarom deze fietsroute

Het werk van zanger, liedmaker, dichter, acteur en bon vivant Cornelis Vreeswijk (*IJmuiden*, 8 augustus 1937–Stockholm, 12 november 1987) heeft een kwart eeuw na z'n dood nog steeds een grote schare liefhebbers, zowel in Nederland als in z'n tweede vaderland Zweden.

Cornelis' geboorteplaats IJmuiden wordt regelmatig bezocht door bewonderaars die met eigen ogen de plaatsen willen bekijken die een rol hebben gespeeld in het leven van de jonge Kees Vreeswijk. Het leek het Cornelis Vreeswijk Genootschap daarom een goed idee om een route uit te stippelen langs deze en andere markante plekken. Hierbij werd in eerste instantie gedacht aan een wandeling, maar al gauw bleek dat deze plaatsen niet allemaal op loopafstand liggen. Dus werd het een fietstocht.

Is het alleen een tocht voor de diehard Cornelis Vreeswijk fan? Dat is niet de bedoeling. Het is een gevarieerde tocht geworden langs verschillende karakteristieke punten van IJmuiden, die u ook met plezier kunt fietsen als u nog nooit van Cornelis hebt gehoord.

Dus wat let u, stap op de fiets, laat de zeewind door uw haren wapperen en probeer IJmuiden eens te bekijken

op een manier zoals Cornelis dat in de jaren veertig moet hebben gedaan.

Het Cornelis Vreeswijk Genootschap wenst u veel fietsplezier!

Wie was Cornelis Vreeswijk

Cornelis Vreeswijk wordt geboren op 8 augustus 1937 in IJmuiden. In 1950 emigreert het gezin naar Zweden, waar vader Vreeswijk in Stockholm bij een autogarage gaat werken. Al snel stort Cornelis zich als een bezetene op de Zweedse taal. Elke middag na schooltijd zit hij in de bibliotheek boeken te lezen.

Na de middelbare school gaat Vreeswijk een korte tijd varen. Weer aan wal wil hij zich tot journalist opleiden en gaat hij naar de sociale academie om daarmee de juiste bevoegdheid te behalen. Daarnaast volgt hij een tijdje toneellessen en schrijft hij nu een dan ook een liedje, het laatste vooral voor zijn plezier en de vriendenkring. In zijn studententijd komt hij echter in aanraking met de bekende Zweedse folkzanger Fred Åkerström. Via hem komt Cornelis in contact met een platenproducer. Deze is zo enthousiast over het markante stemgeluid van Vreeswijk dat hij hem direct voorstelt zelf een plaat te maken. De eerste plaat verschijnt in 1964 en slaat in Zweden in als een bom. Er volgen nog veel succesvolle LP's.

In 1966 is Vreeswijk op uitnodiging van de Vara in Nederland. Hij heeft wat Zweedse nummers vertaald en een paar nieuwe liedjes geschreven die hij voor televisie speelt. Kort daarop verschijnt 'De nozem en de non' op single, maar het plaatje flopt. Het duurt zes jaar voordat hij besluit om toch een Nederlandse LP op te nemen. Zijn titelloze debuutalbum met nummers als 'Veronica', 'De Nozem en de non' en 'Misschien wordt 't morgen beter' slaat geweldig aan. In het najaar van 1972 volgt een succesvolle tournee door Nederlandse zalen. Daarna vertrekt hij weer naar Zweden om daar nieuw werk op te nemen. Van de LP *Cornelis Vreeswijk* worden in Nederland honderdduizend exemplaren verkocht, goed voor een platina plaat. Er verschijnen nog verschillende Nederlandse LP's van zijn hand, maar het lukt hem niet om het succes van zijn eerste plaat te evenaren. In Zweden houdt zijn succes aan (met ups en downs), behalve platen verschijnt er ook een aantal dichtbundels van zijn hand.

Vreeswijks privéleven is turbulent te noemen, met de nodige drank en andere roesmiddelen, met vrouwenaffaires en conflicten met de (belasting-)autoriteiten. Op 12 november 1987 overlijdt Cornelis Vreeswijk in Stockholm, vijftig jaar oud.

Varför denna cykeltur

Cornelis Vreeswijk (*Ijmuiden*, 8 augusti 1937–*Stockholm*, 12 november 1987), sångare, visdiktare, poet, skådespelare och levnadskonstnär, har ännu ett kvarts sekel efter sin död en stor skara beundrare. Inte bara i Sverige, men även i sitt fosterland Nederländerna.

Cornelis födelseort Ijmuiden får regelbundet besök av svenskar som med egna ögon vill se platserna som spelade en roll i den unge Kees Vreeswijks liv. För att hjälpa dem på väg har det holländska *Cornelis Vreeswijk Genootschap* satt ut en cykeltur som för dig längs dessa platser och andra markanta landmärken i staden. Till att börja med hade vi tänkt oss en vandring, men vissa avstånd blev för långa för en bekväm promenad. Därför blev det en cykeltur.

Är det bara en tur för stenhårda Cornelisbeundrare? Det hoppas vi inte. Det har blivit en varierad tur med strandhugg vid olika karakteristiska platser i Ijmuiden, som även är lämpad för den som helt enkelt vill lära känna orten.

Så kör igång, stig på cykeln, låt håret rufas i havsvinden och lär känna Ijmuiden på samma sätt som Cornelis färdades genom sin hemort på fyrtiotalet. Cornelis Vreeswijk Genootschap önskar er en trevlig tripp!

Cornelis Vreeswijk i Nederländerna

För svenska lyssnare är Cornelis Vreeswijk lika svensk som sill, snaps och knäckebröd, ett inhemskt kulturarv i Bellmans fotspår. Men de flesta vet nog att han faktisk började sitt svenska liv som invandrare. Han föddes den 8 augusti 1937 i Ijmuiden. År 1950 emigrerar familjen till Sverige, där fader Jacob får jobb vid en bilverkstad. Den unge Cornelis tröttnar ganska snart på att bli retad för sin brutna svenska och bestämmer sig för att behärska sitt adoptivspråk som en infödd. Resultatet må vara bekant. I början av sextiotalet flyttar familjen tillbaka till Ijmuiden, men Cornelis och systern Ida stannar kvar i Stockholm. När Cornelis några år senare bryter igenom som sångare blir födelsestaden en trygg hamn dit han kan fly undan det jättiga artistlivet. 1966 bjuder tevelbolaget Vara

honom till Hilversum för ett framträdande. Han översätter ett par av sina svenska visor och skriver ett par nya på holländska. Det kommer även ut en holländsk singelskiva, som dock inte blir någon succé.

Sex år senare bestämmer han sig för att ändå spela in en LP på holländska. Debutskivan *Cornelis Vreeswijk* slår kraftigt och säljs i hundratusen exemplar, tillräckligt för utmärkelsen platina. Efter denna storsäljare spelar han in ytterligare några album på sitt modersmål, men lyckas inte upprepa samma framgång. Medan han på svenska etablerar sig som seriös visdiktare, präglas hans holländska karriär alltmer av konflikten mellan hans artistiska önskemål och skivbolagets krav på populära slagdängor. 1978 återvänder han för gott till Sverige och den vistradition som har blivit hans naturliga hemvist. I Sverige har han efter sin död blivit ett nationalmonument, i Nederländerna blev han nästan bortglömd. På senare år kan man ändå märka att hans inflytande har varit större än många insåg. Idag finns det en ung generation *singer-songwriters* som utan att tveka nämner Cornelis Vreeswijk som en av sina stora förebilder.

Gemeentehuis Velsen 1

De beroemde architect Willem Marinus Dudok (1884- 1974) is vooral bekend van het Hilversumse raadhuis en van de Utrechtse stadsschouwburg.

Na de tweede wereldoorlog maakte hij samen met Maaskant en Van Tijen het stedenbouwkundige wederopbouwplan voor het tijdens de oorlog zwaar verwoeste IJmuiden.

Dudoks ontwerp van het gemeentehuis stamt uit 1948, maar pas in 1962 wordt met de bouw

begonnen. Op 24 augustus 1965 vindt de officiële opening plaats in aanwezigheid van prinses Margriet. Cornelis Vreeswijk kende het gebouw dus alleen van de regelmatige bezoeken die hij vanuit Zweden aan Nederland bracht. Het gebouw is gebouwd als een blok rondom een binnenplaats, het is niet helemaal rechthoekig, de gevel aan de pleinkant staat iets

scheef, aansluitend op de De Noostraat. Het gebouw heeft een uitbouw boven het plein, dit is de raadzaal. De toren van het gemeentehuis is vijftig meter hoog. De representatieve, moderne uitstraling van het gebouw wordt bereikt door een zorgvuldige keuze van materialen, o.a. geglazuurde baksteen, marmer, glas en graniet. Het gemeentehuis kent verder nauwelijks versieringen.

In 1993 is het gebouw uitgebreid met een nieuwe vleugel, naar een ontwerp van Greiner Van Goor Architecten.

Velsens kommunalkontor 1

Den berömda arkitekten Willem Marinus Dudok (1884- 1974) är framför allt känd för rådhuset i Hilversum och stadsteatern i Utrecht.

Efter Andra Världskriget skapade han tillsammans med kollegorna Maaskant och Van Tijen stadsplanerna för återuppbyggnaden av IJmuiden, som hade skadats svårt under kriget.

Dudok ritade kommunalkontoret redan 1948, men byggnadsverksamheterna påbörjades inte förrän 1962. Den

24 augusti 1965 öppnades byggnaden officiellt, närvarande var bland andra prinsessan Margriet. Cornelis Vreeswijk lärde alltså först känna byggnaden genom sina regelbundna resor från Sverige till hemlandet.

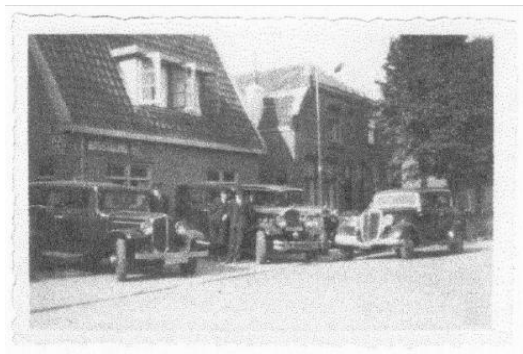
Byggnaden är uppförd som ett block runt en inbyggd gård, inte helt rätvinklig eftersom fasaden mot torget står något snett för att ansluta till gatan De Noostraat.

Den överhängande utbyggnaden över torget är kommunalrådets sammanträdessal. Det karakteristiska tornet är femtio meter högt.

Byggnadens representativa, moderna utstrålning uppnås genom de noggrant utvalda materialen, såsom glasyrtegel, marmor, glas och granit. Förutom detta behöver kommunalkontoret ingen vidare utsmyckning.

År 1993 försågs byggnaden med en ny tillbyggd flygel, ritad av arkitektkontoret Greiner Van Goor.

Aan de Tussenbeekseweg staat op nummer 7 de garage van autobedrijf Geels. In de jaren dertig van de vorige eeuw had Jacob Vreeswijk hier een garage en taxibedrijf. Op 8 augustus 1937 werd zijn zoon Cornelis geboren. De garage is ingrijpend verbouwd en het kost moeite om erin nog iets van het pand uit de jaren dertig te herkennen. Dat weerhoudt veel Vreeswijk fans uit binnen- en buitenland er niet van om deze "heilige grond" met eigen ogen te aanschouwen. De huidige gebruikers van de garage kunnen het aan de aanloop merken als er weer media-aandacht is geweest voor Cornelis Vreeswijk.

På Tussenbeekseweg nummer 7 finns numera Van Geels bilverkstad, på samma adress där Jacob Vreeswijk på 1930-talet hade en verkstads- och åkerifirma. Den 8 augusti 1937 föddes här sonen Cornelis. Verkstaden har sedan dess byggts om och trettioalshuset går knappast att känna igen. Trots detta får garaget ofta besök av Cornelisälskare från olika länder som vill se den "heliga marken" med egna ögon. Den nuvarande ägaren berättar att han på besökarantalen kan märka när Cornelis har fått uppmärksamhet på radio eller tv.

In de Duitse bezetting worden de auto's van Jacob Vreeswijk (Cornelis' vader) door de bezetter gevorderd. Het jonge gezin verlaat de Tussenbeekseweg en verhuist naar de helft van een dubbelhuis een paar blokken verderop, aan de Zeeweg 275.

De Duitsers confisqueren de staalfabrieken van Hoogovens (tegenwoordig: Tata Steel) en Jacob Vreeswijk wordt geronseld als chauffeur voor de nieuwe directeurs. Hij moet ze naar kroegen en uitgaanslokalen in Amsterdam rijden, in de auto wachten terwijl zij zich vermaken en ze daarna weer terugbrengen naar IJmuiden, vrolijk en aangeschoten. Bij minstens twee gelegenheden grijpt Jacob de kans om Joodse vluchtelingen in de kofferbak te verstoppen, zodat zij de haven van IJmuiden kunnen bereiken om de oversteek naar Engeland te maken.

Under den tyska ockupationen konfiskerar ockupationstrupperna pappa Jacob Vreeswijks bilar. Den unga familjen lämnar Tussenbeekseweg och flyttar till ena halvan av ett dubbelhus på Zeeweg 275, ett par kvarter längre bort.

Tyskarna övertar stålfabriken Hoogovens (numera Tata Steel) och Jacob Vreeswijk blir mönstrad som chaufför åt de nya direktörerna. Han skjutsar dem till Amsterdams krogar och nöjesställen, där han väntar i bilen medan herrarna roar sig. På natten kör han tillbaka dem till IJmuiden, fulla och glada. Vid minst två tillfällen passar Jacob på att smuggla in judiska flyktingar i bagageutrymmet, så att de kan komma till IJmuidens hamn och därifrån ta sig över till England.

Voormalige Emmaschool aan de Beukenstraat.

De Emmaschool was van 1943 t/m 1949 Cornelis' lagere school (tegenwoordig zouden we zeggen: basisschool).

De school, geopend in 1931 is een typisch voorbeeld van vooroorlogse Hollandse scholenbouw. Een vriendelijk, laag bakstenen gebouwtje met ruime, lichte lokalen. De gang liep langs de straatzijde en heeft kleine, hoge ramen, om te voorkomen dat de leerlingen afgeleid zouden worden door zaken die zich op straat afspelen.

Het gebouw heeft tot eind jaren 70 van de vorige eeuw dienst gedaan als school, tegenwoordig is hier kinderdagverblijf Pino in gevestigd.

Före detta Emmaschool på Beukenstraat, uppkallad efter en tidigare holländsk drottning. På Emmaschool gick Cornelis från 1943 till 1949 i folkskolan (föregångare till grundskolans låg- och mellanstadium).

Skolan, som öppnades år 1931, är ett typiskt exempel på en skolbyggnad från förkrigstidens Holland. En låg och vänlig tegelbyggnad med rymliga, ljusa lokaler. Korridoren gick längs gatusidan och hade smala höga fönster så att eleverna inte skulle distraheras av allt som skedde på gatan.

Byggnaden tjänstgjorde som skola fram till slutet av 1970-talet och hyser numera barndaghemmet Pino.

FIETSROUTE

CORNELIS VREESWIJK

CYKELTUR

LEGENDA - FÖRKLARING

START FIETSROUTE - START CYKELTUR
PONTPLEIN / FFF AMSTERDAM

FIETSROUTE - CYKELTUR

BEZIENSWAARDIGHEDEN - SEVÄRDHETER

TERUGROUTE - VÄG TILLBAKA

1

GEMEENTEHUIS VELSEN - VELSENS KOMMUNKONTOR
DUDOKPLEIN 1 / PLEIN 1945

2

GEBOORTEHUIS - FÖDELSEHUS
TUSSENBEEKSEWEG 7

3

WONING ZEEWEG - BOSTAD ZEEWEG
ZEEWEG 275

4

EMMASCHOOL - EMMASKOLAN
BEUKENSTRAAT 11

5

NEDERLANDSCHE BELL TELEPHOON MAATSCHAPPIJ
KANTOOR - KONTORET
VISSERINGSTRAAT 2

6

VEERBOOT - FÄRJETERMINALEN
SLUISPLEIN 55 / HALKADE

7

RESTAURANT IJMOND
SEINPOSTWEG 40

8

BUNKERMUSEUM - BUNKERMUSEET
BADWEG 38

9

BORSTBEELD - BRONSBYSTEN
IJMUIDEN STRAND / KENNEMERBOULEVARD

10

PAVILJOEN - PAVILJONGEN ZUIDPIER
IJMUIDEN STRAND / KENNEMERSTRAND 172

Kantoor Nederlandsche Bell Telephoon Maatschappij 5

In 1881 had onze hoofdstad de primeur van de telefonie in Nederland. De Nederlandsche Bell Telephoon Maatschappij, een dochter van de Amerikaanse International Bell Telephone Company verwierf de Amsterdamse concessie en later ook die voor netwerken in andere steden. Het lag voor de hand dat IJmuiden telefonisch verbonden werd met Amsterdam, de stad waarmee het met de opening van het Noordzeekanaal in 1876 en van de IJmuider spoorlijn in 1883 zulke goede verbindingen had gekregen. Op 4 november 1896 opende de Bell Telephoon Maatschappij haar kantoor aan de Visseringstraat 2. Vanaf die dag kon men vanuit IJmuiden telefoneren, wat in dit levendige visserijdorp vooral voor de vishandelaren van belang was. Het karakteristieke pand kwam de Tweede wereldoorlog ongeschonden door en is sinds 1987 een Rijksmonument.

Kontoret för Nederlandsche Bell Telephoon Maatschappij 5

År 1881 fick Amsterdam som första stad i Nederländerna tillgång till ett telefonnät. Företaget Nederlandsche Bell Telephoon Maatschappij, en dotter till det amerikanska International Bell Telephone Company, fick anlägga nätverket i huvudstaden och senare även i andra holländska orter. Självfallet fick IJmuiden en telefonförbindelse med Amsterdam eftersom de båda städerna var nära förknippade med varandra, först genom att Nordsjökanalen öppnades år 1876 och sedan med järnvägslinjen Amsterdam-IJmuiden (1883).

Den 4 november 1896 öppnade Bell Telephoon Maatschappij sitt kontor på Visseringstraat 2. Från den dagen kunde man telefonera från IJmuiden, vilket var särskilt viktigt för fiskhandlarna i denna viktiga fiskehamn.

Den karakteristiska byggnaden klarade sig oskadd genom Andra världskriget och utropades 1987 till Riksmonument.

De aanlegsteiger aan de Halkade (Felson terminal) is de aankomst en vertrekplaats van de veerboten naar Newcastle van DFDS Seaways. In de jaren zeventig van de vorige eeuw voer een voorganger van DFDS naar Zweden: de Torline. In 1978 neemt Cornelis Vreeswijk een reclameplaatje op voor Tor Line, waarin hij de geneugten van de reis per schip naar Zweden bezingt op de melodie van het vooral van the Beach Boys bekende nummer "Sloop John B.":

Het nummer werd uitgebracht als een flexidisk plaatje bij een brochure van een reisorganisatie, in de zeer hoge oplage van 180.000 stuks (in een tijd waarin 100.000 singles goed waren voor een gouden plaat). Naar verluidt liet Cornelis zich door Tor Line in natura betalen met gratis overtochten, waarbij de aanwezigheid van een taxfree bar aan boord niet aan zijn aandacht zal zijn ontsnapt.

Oh kijk toch eens wat een schip
We maken een Tor Line trip
Waar varen we dan wel heen,
zeg eens waarheen
Ik zie een fjord, een smörgåsbord
Hallo bootsman, we gaan
naar de noord

Åh, titta där vilket skepp
Vi tar oss en Tor Line tripp
Vart reser vi sedan hän, säg mig
varthän
Jag ser en fjord, ett smörgåsbord
Hallå båtsman, vi reser mot nord

Färjekajen vid Halkade (Felison terminal) är hamnplats för DFDS Seaways bilfärjor till Newcastle. På 1970-talet bjöd den kajplats åt en av DFDS föregångare, Tor Line, som härifrån avgick till Sverige. År 1978 spelade Cornelis Vreeswijk åt Tor Line in en reklamplatta där han besjunger nöjet av en sjöresa till Sverige. Melodin är den välkända amerikanska folkvisan "Sloop John B.", internationellt populär i the Beach Boys version, men i Sverige kanske ännu mer som hans egna "Jag hade en gång en båt":

Låten utgavs på en flexidisk-skiva som bilaga till en broschyr från en resebyrå, upplagan var inte mindre än 180.000 exemplar (i en tid då 100.000 singlar räckte för en guldplatta). Det sägs att Cornelis lät Tor Line betala i natura med gratis resor. Man kan tänka sig att taxfree-baren ombord var en extra motivation för hans insats.

Restaurant IJmond 7

Aan de seinpostweg ligt restaurant IJmond, vanaf het terras van dit restaurant heeft men een mooi uitzicht over de Noordzee en de IJmondhaven.

In de eerste week van november 1987 reisde de ernstig zieke Cornelis Vreeswijk naar IJmuiden om afscheid te nemen van z'n familie en van zijn geboorteplaats.

Cornelis' moeder en zuster Tonny haalden hem af op Schiphol en

Restaurant IJmond 7

Vid Seinpostweg ligger Restaurant IJmond, restaurangens terrass ger en vacker utsikt över Nordsjön och hamnen IJmond.

Den första veckan i november 1987 reste den svårt sjuke Cornelis Vreeswijk till IJmuiden för att ta farväl av sin familj och sin födelseort.

Cornelis mamma och systemen Tonny hämtade honom från Schiphol och körde honom med

reden hem med en hyrauto naar IJmuiden. Z'n conditie liet het niet meer toe om een strandwandeling te maken, maar gezeten op het terras van restaurant IJmond kon Cornelis het strand en de pieren nog eens overzien. Deze pieren waren overigens niet meer de pieren uit z'n jeugd, waar hij in de naoorlogse jaren nog levensgevaarlijke zwempartijen hield (luister naar "De thuishavensamba", waarvan de tekst op pagina 16 staat afgedrukt).

hyrbil till IJmuiden. Cornelis hade inte längre kondition att ta en strandpromenad, men han kunde sitta på terrassen vid Restaurant IJmond och en sista gång blicka ut över havet och hamnens pirar. Detta var för övrigt inte samma vågbrytare som i hans ungdom, där han under krigstiden hade tagit livsfarliga simturer (lyssna på "De thuishavensamba", med en

Begin jaren zestig zijn de pieren vergroot. Een weetje voor de treinenliefhebbers: voor de vergroting van de pieren werden grote hoeveelheden basalt per trein aangevoerd, wat tot de nodige scheuren leidde in de muren van de huizen langs de spoorlijn Haarlem-IJmuiden. De zware basalttreinen werden getrokken door diesellocomotieven van de serie 2200, dezelfde locomotieven die in hun nadagen nog de trekkracht leverden voor de IJmuider strandexpres van Lovers rail.

översättning av texten på sidan 16). Dessa pirar renoverades och byggdes ut i början av sextiotalet. Kanske roligt för dem som är intresserade av tåghistoria: För vågbrytarnas ombyggnad forslades stora mängder basalt ut med tåg, vilket orsakade sprickor i husväggarna längs järnvägen Haarlem-IJmuiden. De tunga basalttågen drogs av diesellok ur serien 2200, samma lok som avslutade sitt tjänsteliv med att driva IJmuidens Strandexpress, en linje som sköttes av Lovers rail.

Tijdens de tweede wereldoorlog legden de Duitsers een keten van verdedigingswerken aan langs de Noordzeekust, de "Atlantikwalle". Vanwege de strategische positie met haven, pier en de Hoogovens staalfabrieken is IJmuiden in de periode 1943/1944 een regelmatig doelwit van geallieerde bombardementen. De stad wordt grotendeels ontruimd, maar de familie van Cornelis Vreeswijk blijft achter. Volgens Cornelis' inmiddels overleden oudste zus Marianne was het een chaotische tijd, met nachtklok, verduisterde ramen, stroomuitval en brandstofgebrek. De jonge Cornelis zag het avontuur er wel van in: "Als kind heb je een groot aanpassingsvermogen en wij jongens maakten van de gelegenheid gebruik om nieuwe spelletjes uit te vinden. Als het luchtalarm voorbij was holden we de schuilkelder uit om granaatscherven te zoeken. Wie de warmste vond had gewonnen." Het bunkermuseum stelt zich ten doel de herinnering aan de oorlogstijd levend te houden. Zo is er een volledig ingericht manschappenverblijf van de *Kriegsmarine* die hier gelegerd was, compleet met stapelbedden. Het museum is geopend op de eerste zondag van de maand in de periode mei t/m oktober

*Men zei, het huis zou in de weg staan,
pal in de weg staan voor een soldaat
Het was een omweg van vijf, zes meter
en daarom gooide hij een granaat
Dat zulke luiheid nog bestaat!*

Vert: Huldra

*Dom sa att huset stod mitt i vägen,
stod mitt i vägen för en soldat
Det var en omväg på några steg, men
istället slängde han en granat
Hur kan en människa bli så lat?*

(zie/se www.bunkermuseum.nl)

Under andra världskriget anlade tyskarna en kedja av försvarsanläggningar längs nordsjökusten, den s.k. "Atlantikwalle".

Genom sin strategiska position med hamn, vågbrytare och stålverket Hoogovens utsätts IJmuiden under perioden 1943/1944 regelbundet för allierade bombardemang. En stor del av staden evakueras, men familjen Vreeswijk stannar kvar. Cornelis äldsta syster Marianne, nu avliden, berättade om en kaotisk tid med utgångsförbud, mörkläggning, strömavbrott och bränslebrist. Den unge Cornelis upplevde det som ett äventyr: "Som barn har man en stor anpassningsförmåga och vi grabbar utnyttjade tillfället att hitta på nya lekar. När flyglarmet slutat kutade vi upp ur skyddsrummen och letade granatskärvor. Den som fick tag i den varmaste vann."

Bunkermuseet har som målsättning att hålla minnet av krigstiden levande. Bland annat finns där ett helt inrett manskapskvarter för *Kriegsmarine*, som var förlagd här, komplett med våningsslafar. Museet är öppet den första söndagen i månaden under perioden maj till oktober

IJmuiden strand 9

Cornelis Vreeswijk kwam graag op het strand en hij koesterde de herinnering aan IJmuiden. In 1982 nam hij de "Thuishavensamba" op. (P. 16)

Op 7 juni 2003 werd bij de opgang naar het strand een borstbeeld onthuld van Cornelis Vreeswijk, recht tegenover het strandpaviljoen waar hij altijd graag kwam wanneer hij in IJmuiden was.

IJmuiden strand 9

Cornelis Vreeswijk besökte gärna badstranden och hade varma minnen av IJmuiden. 1982 spelade han in "Thuishavensamba" ("Samba för hemmahamnen"), en av ett fåtal sånger som han skrev direkt på holländska. (P. 16)

Den 7 juni 2003 avtäcktes en byst av Cornelis Vreeswijk vid ingången till stranden, mitt emot strandpaviljongen dit han alltid brukade gå när han kom till IJmuiden.

Paviljoen Zuidpier 10

Recht tegenover het borstbeeld bij de strandopgang ligt paviljoen Zuidpier. Bij binnenkomst zult u het portret van Cornelis aan de muur zien hangen.

Wanneer hij in IJmuiden was kwam Cornelis graag op het strand en dan sloeg hij de paviljoens zeker niet over. In paviljoen Zuidpier dronk hij graag een glas met Henk Verswijveren, de inmiddels overleden schoonvader van de

Paviljongen Zuidpier 10

Mitt emot bronsbysten vid strandens ingång ligger paviljongen Zuidpier. Genast när du kommer in kan du se ett porträtt av Cornelis som hänger på väggen.

Cornelis strövade gärna längs stranden när han kom till IJmuiden, och strandpaviljongen var alltid ett av hans fasta strandhugg. Vid Zuidpier drack han gärna ett glas tillsammans med den dåvarande ägaren Henk Verswijveren, svärfar till den nuvarande värdinnan Dicky Verswijveren. I januari 2011 pratade hon om Cornelis Vreeswijk med en journalist från

huidige eigenaresse Dicky Verswijveren, die in januari 2011 aan een verslaggever van de IJmuider courant het volgende vertelde over Cornelis Vreeswijk: „Ik heb die man in het echt nooit ontmoet, maar ben wel fan. Maar ik loop heus niet de hele dag Vreeswijkliedjes te neurien. Wel komen af en toe Zweden bij ons in het strandpaviljoen, nadat zij speciaal voor het borstbeeld hier naar het strand zijn gegaan.”

lokaltidningen IJmuider Courant och berättade då bland annat: "Själv har jag aldrig träffat honom, men numera kan man nog kalla mig för Vreeswijkfan, även om jag inte går och gnolar Cornelislåtar hela dagen. Och ibland får vi gäster från Sverige, som besöker paviljongen när de särskilt har kommit till stranden för att beskåda bysten."

Het Cornelis Vreeswijk Genootschap

Op 27 mei 2000 werd de vereniging Cornelis Vreeswijk Genootschap (CVG) opgericht. Het CVG heeft tot doel: *“het levend houden van de muziek van wijlen Cornelis Vreeswijk, en het toegankelijk maken en houden van diens werk.”*

Het CVG heeft niet stilgezeten, door of met medewerking van het CVG zijn onder andere de volgende projecten gerealiseerd:

- De theatervoorstelling uit 2001 *“Cornelis Vreeswijk, de troubadour van IJmuiden”* door Jules Croiset.
- De uitgave van de CD *“Cornelis Vreeswijk – een Hommage”* waarop verschillende bekende artiesten zich op het oeuvre van de meester storten (2002),
- Het realiseren van een borstbeeld van Cornelis, dat in 2003 is onthuld bij de opgang naar het IJmuider strand.
- De televisiedocumentaire *“Cornelis Vreeswijk leeft!”* van Hans Polak, die de VARA in 2005 voor het eerst uitzond en die daarna nog verschillende keren herhaald is.
- De uitgave van de cd's *“It Fûgeltsje yn myn Gitaar”* (2006) en *“De fleanende Hollanner”* (2010) waarop zanger Piter Wilkens zijn Friese vertalingen van liedjes van Cornelis ten gehore brengt.

En dan is er nu dus deze Cornelis Vreeswijk fietsroute, die u dwars door IJmuiden voert.

Het CVG kan deze activiteiten natuurlijk niet doen zonder steun van zijn leden. Wilt u het CVG ondersteunen, word dan lid – u kunt zich aanmelden via de website www.cornelisvreeswijk.nl. U ontvangt dan vier maal per jaar per e-mail het tijdschrift *“De Pijpendraaier”* en u bent welkom op de muzikale bijeenkomsten van het CVG.

Cornelis Vreeswijk Genootschap

Den 27 maj 2000 upprättades föreningen Cornelis Vreeswijk Genootschap (CVG), systerorganisation till det svenska Cornelissällskapet. CVG har som målsättning: *“att hålla Cornelis Vreeswijks musik levande, och att göra och hålla hans repertoar tillgänglig för en holländsk publik.”*

CVG har inte hållit sig stilla och har bland annat utfört eller bidragit till följande projekt:

- Teaterföreställningen *“Cornelis Vreeswijk, de troubadour van IJmuiden”*, 2001, i samarbete med skådespelaren Jules Croiset.
- Utgåva av CD-skivan *“Cornelis Vreeswijk – een Hommage”*, där diverse välkända artister tolkar Vreeswijks repertoar (2002),
- Resning av en bronsbyst av Cornelis, som avtäcktes år 2003 vid ingången till IJmuidens strand.
- En dokumentärfilm på teve, *“Cornelis Vreeswijk leeft!”*, av regissören Hans Polak, som hade sin första utsändning år 2005 och sedan dess har gått i repris flera gånger.
- Utgåva av CD-skivorna *“It Fûgeltsje yn myn Gitaar”* (2006) och *“De fleanende Hollanner”* (2010), där sångaren Piter Wilkens framför sina översättningar av Cornelis visor till frisiska, ett gammalt kulturspråk som fortfarande talas i provinsen Friesland.

Och nu alltså denna Cornelis Vreeswijk cykeltur som för dig genom hans hemort IJmuiden.

Dessa och många andra projekt kan CVG utföra tack vare sina medlemmar. Även om ett medlemskap knappast är aktuellt för en svensk publik, vill vi gärna nämna vår webbsida www.cornelisvreeswijk.nl. Där finns information om Cornelis och sällskapet (även på svenska), och senaste nytt om våra musikevenemang, dit alla är välkomna!

DEZE FIETSRROUTE
WORDT MEDE MOGELIJK
GEMAAKT DOOR

Rotary Club Velsen

GEMEENTE
VELSEN

WWW.CORNELISVREESWIJK.NL

DENNA CYKELTUR
HAR DELS TILLKOMMIT
MED HJÄLP AV

IJmuider Courant

weet je nog wel dat schilderij
de achterkant naar het zuiden
het maakt me droevig en het maakt
me blij
het herinnert mij aan IJmuiden

en we zwommen rond de pier
weet ik veel of wij dat dorsten
koddebeier kom maar hier
hier zwemmen noordzeeborsten

de zee was vol met mijnen
hoort u dat wel zonnebadars
ik heb de zon in het water
zien schijnen
over vroegere landverraders

THUISHAVENSAMBA

säg minns du den där tavlan
med baksidan mot söder
den gör mig ledsen, den gör
mig glad
den påminner mig om
IJmuiden

och vi simmade runt piren
jag undrar hur vi tordes
hör du länsman, kom bara hit
här simmar nordsjögrabbar

havet var fullt med minor
hör ni det, solbadare?
jag har sett solen skina på
vattnet
över forna landsförrädare